

Врз основа на член 94, став 1, алинеја 1 од Законот за високото образование (Службен весник на Република Македонија бр. 82/2018 и Службен весник на Република Северна Македонија бр. 178/2021 и бр. 58/2024) и член 157, став 1, алинеја 8 од Статутот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје (Универзитетски гласник бр. 425/2019), Универзитетскиот сенат, на 14. седница одржана на 31.10.2024 година, ја донесе следнава

ОДЛУКА

за согласност на Статутарната одлука за измена и дополнување на Статутот на Факултетот за земјоделски науки и храна во Скопје, во состав на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје

Член 1

Со оваа одлука се дава согласност на Статутарната одлука за изменување и дополнување на Статутот на Факултетот за земјоделски науки и храна во Скопје во состав на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје.

Член 2

Одлуката влегува во сила со денот на донесувањето, а ќе се објави во *Универзитетски гласник*.

Претседател на Универзитетскиот сенат
Проф. д-р Драги Димитриевски, с.р.

Врз основа на член 28 од Законот за високото образование (Службен весник на Република Македонија бр. 82/2018 и Службен весник на РСМ бр. 178/2021 и бр. 58/2024), член 98 од Правилникот за условите, критериумите, правилата и постапката за запишување и студирање на прв циклус студии (додипломски студии) и втор циклус студии (постдипломски студии) (Универзитетски гласник бр. 417/2019 и бр. 607/2022) и член 58, став 13 од Статутот на Факултетот за земјоделски науки и храна во Скопје, во состав на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје (Универзитетски гласник бр. 450/2019), Наставно-научниот

совет, на седницата одржана на 17.9.2024 година, ја донесе следнава

ОДЛУКА

ЗА ПРАВИЛА НА СТУДИРАЊЕ
на прв циклус студии (додипломски студии)
и на втор циклус студии (постдипломски студии) на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Факултет за земјоделски науки и храна – Скопје

I. ПРЕДМЕТ НА УРЕДУВАЊЕ

Член 1

Со оваа Одлука за правила на студирање на прв циклус студии (додипломски студии) и втор циклус студии (постдипломски студии) се уредуваат уписните постапки, студентскиот календар, испитниот режим, напредувањето, вклучително и условите за побрзо напредување, завршувањето на образованието, преминувањата помеѓу студиските програми, повторувањето на семестари, презапишувањето на предмети, односно условното напредување, продолжувањето на студиите по прекинувањето, паралелно, интердисциплинарно и индивидуално студирање, признавањето на испити и на другите студиски обврски положени односно реализирани на различни високообразовни установи, видот на исправите кои му се издаваат на студентот врз основа на евиденцијата определена со Законот за високото образование, постапката за заштита на правата на студентите, органи надлежни за водење на постапките и одлучувањето, дисциплинска одговорност и права и должностите на студентите во дисциплинската постапка и други правила поврзани со правата и должностите на студентите на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Факултетот за земјоделски науки и храна (во понатамошниот текст: Факултетот).

II. ЗАПИШУВАЊЕ СТУДЕНТИ

Услови за запишување

Член 2

На прв циклус студии (додипломски студии) и на втор циклус студии (постдипломски студии) (во понатамошниот текст: прв и втор циклус студии) на Факултетот,

студентите се запишуваат согласно со Законот за високото образование, Правилникот за условите, критериумите, правилата и постапката за запишување и студирање на прв циклус студии (додипломски студии) и втор циклус студии (постдипломски студии) (во понатамошниот текст: Правилникот), Одлука за правила на студирање на прв циклус студии (додипломски студии) и втор циклус студии (постдипломски студии) (во понатамошниот текст Одлуката) и конкурсите за запишување студенти на прв и втор циклус студии.

Член 3

Статусот студент и член на академската заедница се стекнува со запишување на прв и/или на втор циклус студии на Факултетот.

Со исполнување на обврските на студентот предвидени за запишување, а утврдени со Правилникот и со конкурсите за запишување студенти на прв и втор циклус студии, по склучување на договорот за студирање помеѓу студентот и Факултетот, на студентот му се издава индекс.

Статусот студент се докажува со индекс.

Ако студентот го изгуби или го оштети индексот, на негово барање ќе му се издаде дупликат индекс. Трошоците за издавање на дупликат индекс ги надоместува студентот.

Студентот има статус студент само доколку има запишано тековен зимски/летен семестар.

Член 4

Студент кој завршил една студиска програма и се стекнал со соодветен академски назив не може да се запише повторно на истата студиска програма.

Редовни и вонредни сџугени

Член 5

Редовните студенти на првиот циклус студии се запишуваат со плаќање партиципација, односно школарина (квота со партиципација) или со плаќање школарина (квота со школарина), согласно со Конкурсот

за запишување студенти на прв циклус студии и оваа одлука.

Студент запишан во квота со партиципација го губи статусот на студент запишан во квота со партиципација и ги продолжува студиите во квота со школарина ако:

- еден предмет запишува по трет пат;
- не освоил најмалку 50 % од запишаните кредити во соодветен семестар до почетокот на наредниот соодветен семестар (зимски односно летен);
- доколку прекилот трае 3 и повеќе последователни семестри.

Вонредните студенти на првиот циклус студии се запишуваат со целосно плаќање школарина.

Студентите на вториот циклус студии се запишуваат со плаќање школарина.

Износот за студирање што го плаќаат студентите од ставовите 1,3 и 4 од овој член се објавува во конкурсите за запишување студенти на прв и втор циклус студии.

Плаќањето на партиципација/школарина при запишувањето на семестарот се одредува според запишаните ЕКТС-кредити, почнувајќи од зимскиот (трети) семестар.

Доколку студентот ги прекине студиите, се испише или по кој било основ му престане статусот на студент, нема право на повраток на уплатениот износ.

Студентот запишан на прв циклус студии по прв пат, ги надоместува трошоците за студирање за првите два семестри и во случај кога тој ќе се испише од факултетот и пред уписот на летниот семестар.

Вонреден сџугени

Член 6

Согласно со студиската програма, доколку е предвидено, студентот има право да се запише и како вонреден студент.

Како вонреден студент може да се запише лице кое:

- е вработено, за што приложува образец М1/М2 издаден од Агенцијата за вработување;
- е работно ангажирано на друг начин, за што приложува соодветен

- документ (договор за ангажирање) во кој е наведено времетраењето на ангажирањето;
- поради здравствени причини не е во состојба континуирано да ја следи наставата, вежбите и др. согласно со студиската програма, за што приложува лекарско уверение издадено од ЗУ Студентска поликлиника на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје;
 - родител на дете до една година возраст, за што приложува извод од матична книга на родени на детето;
 - се отселило во странство, за што приложува соодветен документ (виза, дозвола за престој или друг документ од надлежен орган во земјата каде престојува преведено на македонски јазик);
 - професионален спортски или уметнички ангажман и сл., за што приложува соодветен договор;
 - привремен престој во странство (виза, дозвола за престој или друг документ од надлежен орган во земјата каде што престојува, преведено на македонски јазик).

Студентот при уписот на секој зимски семестар ја доставува документација од став 2 на овој член за да го задржи статусот на вонреден студент.

Доколку студентот во роковите за упис на зимскиот семестар не ја достави бараната документација, му престанува статусот на вонреден студент и преминува во редовен студент со плаќање на школарина.

Постапка за премин од редовен во вонреден студент и од вонреден во редовен студент

Член 7

Студентот во текот на студирањето може да премине од статус редовен во статус вонреден студент и од вонреден во редовен студент во случаите утврдени во членот 16, членот 17, членот 18 и членот 19 од Правилникот, со поднесување барање со соодветната документација.

По барањето одлучува деканот на Факултетот.

Студентот е должен барањето за промена на статус да го поднесе најмалку една недела пред запишувањето на семестарот.

Врз основа на доставеното барање, а по утврдувањето на исполнетоста на условите за промена на статус, се изготвува решение за премин кое го потпишува деканот и се потпишува анекс на договорот за студирање.

Студент-гостин

Член 8

Студент-гостин може да биде редовен или вонреден студент од друг универзитет во земјата и од странство кој запишува делови од студиската програма на Факултетот.

Студентот-гостин поднесува барање за добивање на статус студент-гостин најмалку 1 месец пред почетокот на семестарот. Во барањето ги наведува студиската програма и предметите кои бара да ги запише. Секој предмет носи број на кредити утврден во студиската програма. Максималниот број на кредити по семестар изнесува 35 ЕКТС-кредити.

Студентот-гостин може да запише предмети од различни студиски програми кои се организираат на Факултетот. На студентот-гостин може да не му се одобри да запише некој предмет доколку се предвидени условувачки критериуми, односно претходно совладани предмети како услов за запишување на тој предмет.

Кон барањето треба да приложи: потврда/документ со кој го докажува статусот на студент на друг универзитет во земјата или од странство, и доказ за познавање на англискиот јазик (доколку не го познава македонскиот јазик);

По барањето за прием на студент-гостин одлучува деканот, на предлог на проректорот за настава.

Одлуката за трошоците за студирање се определува со договор помеѓу двата факултети или, пак, со одлука на Деканатската управа, доколку таа не е претходно утврдена.

Правата и обврските на студентот-гостин, износот на трошоците за

студирањето, можноста за продолжување на студиите на Факултетот и други прашања поврзани со статусот на студентот гостин се уредуваат со соговор склучен помеѓу студентот гостин и Факултетот.

На студентот му се издава индекс.

Следењето на наставата и положените испити на студентот гостин се евидентираат во посебно досие на студентот.

По завршување на обврските утврдени со студиската програма и положување на предвидените испити на студентот гостин му се издава Уверение за положени испити.

Статусот на студент гостин трае најдолго една учебна година.

Факултетот води евиденција за бројот на студенти гости на прв и втор циклус студии, времетраењето на престојот, државата од каде што доаѓаат и сл.

Сшуденї на мобилносї

Член 9

Студент на мобилност може да биде редовен студент на прв циклус, втор циклус и трет циклус студии на Факултетот кој запишува делови од студиската програма на која е запишан на универзитет или факултет во странство, односно остварува студентска мобилност за студирање, како и редовен студент на прв циклус, втор циклус и трет циклус студии на Факултетот кој остварува студентска мобилност за пракса/стажирање во странство.

Студентската мобилност може да се реализира преку Erasmus+ програмата на Европска Унија, програмата CEEPUS на Европска Унија и преку договор за директна билатерална соработка помеѓу универзитетот/факултетот со универзитет/факултет во странство со кој ќе се утврдат и можности за студентска мобилност.

За остварување студентска мобилност за студирање, пред аплицирањето и запишувањето на предмети на странскиот универзитет/факултет, потребно е студентот да добие потврда/согласност од продеканот за меѓународна соработка на Факултетот, која тој ја дава врз основа на потврдата од предметните наставници за еквивалентните предмети, а заради потврдување на

компатибилноста на предметот на странскиот универзитет/факултет, со предметната програма на Факултетот од најмалку 80 %.

За остварување студентска мобилност за пракса, пред аплицирањето и запишувањето на предмети на странскиот универзитет/факултет, потребно е студентот да добие потврда/согласност од продеканот за меѓународна соработка на Факултетот, која за студентите на прв циклус студии, тој ја дава врз основа на потврдата од предметниот наставник за стручна пракса на студиската програма на која е запишан студентот, а за студентите на втор и трет циклус студии, тој ја дава врз основа на потврда од раководителот на студиската програма.

Студентот, мобилноста на универзитет/факултет во странство ја остварува со пријавување на конкурсот за индивидуална мобилност за студенти кој го објавува универзитетот/факултетот, во согласност со условите, роковите и потребните документи пропишани со истиот.

По завршувањето на студентската мобилност за студирање или за пракса/стажирање, а во согласност со правилата пропишани со програмата за мобилност и/или договорот со универзитетот/факултетот во странство, студентот доставува договор за студирање, транскрипт на оценки, и договор за пракса/стажирање, врз основа на кои бара пренесување на кредитите и оценката.

Оценката и кредитите за положените испити, како и признавање на потписот по преслушани предмети, а неположени испити се содржани во решение кое го донесува деканот, односно од него овластениот продекан.

Оценката и кредитите се запишуваат во индексот и во е-досието на студентот од страна на овластеното лице во Студентската служба.

Освоените кредити од испитите положени со мобилност се признаваат во соодветниот зимски, односно летен семестар, како што се предвидени во студиската програма на која е запишан студентот.

Правата и обврските на студентот на мобилност се уредуваат со соодветните документи на Универзитетот и факултетот.

Студентите мобилноста ја остваруваат преку Канцеларијата за меѓународна соработка на Факултетот, овластениот продекан и/или наставникот определен за координатор.

III. СТУДЕНТСКИ КАЛЕНДАР

Член 10

По донесување на Универзитетскиот календар, Факултетот донесува Студентски календар, кој се објавува на почетокот на секој семестар на веб-страницата и на огласната табла на Факултетот.

Студентскиот календар содржи:

- наставен и соработнички кадар што ќе ја реализира наставата на студиската програма;
- време и место на одржување на наставата (амфитеатар, предавална, лабораторија);
- облици на наставата (предавања, семинари, вежби, консултации, теренска наставата, проверка на знаењата и др.);
- попис на литература релевантна за студиите и за полагање на испитите;
- други упатства за наставата;
- термини за пријавување на испитите;
- распоред на термините за полагање на испитите, испитни рокови и мерила за испитување;
- други важни податоци за уредно изведување на студиската програма.

Редовносѝ на сѝуденѝиѝе на насѝава

Член 11

Согласно со студиската програма, односно со предметната програма, редовните студенти се должни да ги посетуваат, односно да ги извршуваат сите облици на настава утврдени со предметната програма, за што може да се добијат соодветен број поени.

Евиденцијата за присуство и за активности на час се изразува во поени како што е предвидено со предметната програма.

На студент кој оправдано изостанал од кој било дел од наставата, на негово

барање може да му се овозможи изостанатиот дел да го надомести.

Студентот е должен да се обрати до предметниот наставник за можноста за надоместување на наставата и определување на начинот на надоместување на наставата.

Надоместувањето се одобрува од страна на предметниот наставник во координација со продеканот за настава.

IV. НАПРЕДУВАЊЕ

Наѝредување на сѝуденѝиѝ

Член 12

Студентите напредуваат во студиите преку исполнување на обврските предвидени со студиската програма, полагањето испити, административна заверка на освоени кредити и запишување на наредниот семестар, односно година.

Напредувањето по семестри, односно по години, е постапно.

Студентот напредува во текот на студирањето, односно запишува предмети со соодветен број кредити.

Студентите во еден семестар запишуваат минимум 21, а максимум 35 ЕКТС-кредити.

Одредбата од став 4 на овој член не се применува за запишување на семестар каде што се предвидени условувачки критериуми, односно претходно совладани предмети.

Особено усѝешен сѝуденѝ

Член 13

Статус на особено успешен студент стекнуваат студентите на прв циклус студии кои пред запишување на семестарот ги имаат исполнето сите обврски од студиската програма од претходните семестри и имаат остварено просечен успех од најмалку 8,5.

Посебните права на особено успешните студенти може да се користат со одобрение од Деканот, започнувајќи од зимскиот (трети) семестар, врз основа на поднесено барање до Одделението за студентски прашања на Факултетот преку архивата на Факултетот.

Статусот на особено успешен студент се задржува сѐ додека студентот ги исполнува условите од ставот 1 на овој член.

На особено успешните студенти (со просечен успех од 8,5) може да им се дозволи запишување до 40 ЕКТС-кредити, и тоа: прво ги запишува 30-те предвидени кредити од семестарот кој го запишува, а потоа максимум 10 кредити од следниот семестар (следен зимски во случај да запишува зимски, или следен летен во случај да запишува летен) од студиската програма на кој е запишан студентот.

Факултетот може да донесе одлука да ги ослободи од партиципација студентите кои во претходната учебна година оствариле просек од најмалку 9,5. Ослободувањето се однесува за секоја учебна година.

Запишување семестар

Член 14

Студентот може да запише нови предмети од следниот семестар, во согласност со правилата за напредување утврдени во соодветната студиска програма.

Запишувањето на предметните програми во следниот семестар се врши пред почетокот на соодветниот семестар.

Студентот е должен да го запише семестарот по електронски пат и да поднесе писмена пријава во Одделението за студентски прашања во рамки на роковите за запишување на семестарот.

Запишувањето се врши во период од 2 седмици пред почетокот на семестарот и не смее да трае повеќе од 7 дена од почетокот на семестарот.

Соопштението за запишување на семестарот Факултетот го објавува 2 седмици пред терминот за запишување на семестарот, утврден во Студентскиот календар.

Доколку студентот ги има положено испитите од зимскиот семестар и треба да запише, односно да презапише само предмети од летниот семестар, запишува празен зимски семестар и обратно.

Факултетот може да воведи цикличност во наставата со што на студентот му се овозможува ангажираност во сите семестри.

Член 15

Студентот кој не го запишал семестарот во предвидениот рок, тоа може

да го стори под одредени услови во дополнителни термини, но не подоцна од 4 седмици после започнувањето на семестарот.

Во исклучителни случаи, студентот може да запише семестар и подоцна од овој рок. На образложено барање од студентот, решение за прифаќање или одбивање на задоцнетото запишување донесува продеканот за настава.

Како услови и исклучителни случаи под кои може да се запише семестарот во дополнителни термини се сметаат случаите уредени во членот 56 од оваа одлука со кои се уредуваат условите за мирување на студиите.

Запишување на предметите

Член 16

При запишувањето на предметите, студентот најпрво ги запишува неположените задолжителни и изборни предмети од соодветниот (летен/зимски) семестар, а потоа задолжителните предмети од тековниот семестар, и на крај, изборните предмети од тековниот семестар, но на тој начин што неговите вкупни студиски обврски во еден семестар да не го надминуваат бројот на 35 ЕКТС-кредити.

Во зимскиот семестар се запишуваат предмети што се утврдени во студиските програми за зимскиот семестар.

Во летниот семестар се запишуваат предмети што се утврдени во студиските програми за летниот семестар.

Член 17

При запишувањето на предметите, потребно е да се исполнат условите утврдени со студиските програми.

При повторно запишување на неположен изборен предмет, студентот има право да го замени изборниот предмет со друг изборен предмет од предметите што се активирани во соодветниот семестар како изборни предмети. Доколку студентот го положил изборниот предмет, нема право да бара поништување на оценката по тој предмет и запишување на нов предмет.

Презапишување на предметите**Член 18**

Студентот кој не го положил предметот во трите испитни рока е должен предметот да го презапише.

Со повторното запишување студентот има право да следи настава по повторно запишаниот предмет со следната генерација студенти. Во случај да нема следна генерација, наставата ќе се одвива со консултации. Во текот на семестарот студентот има право да ги полага предметите кои ги презапишал, преку континуирано оценување, во редовните сесии, или во вонредните сесии доколку се организираат.

Студентите кои повторно запишуваат предмети имаат право да запишат нов предмет кој според студиската програма условува претходно полагање на предметот кој повторно се запишува, но полагањето на предметите мора да е редоследно.

Член 19

Припадноста кон одредена студиска година се определува врз основа на кредитите што студентот ги освоил, сметајќи дека просечната оптовареност во текот на една учебна година изнесува 60 кредити, односно просечната оптовареност во текот на еден семестар изнесува 30 кредити.

Се смета дека студентот е запишан во II студиска година, доколку има освоено најмалку 30 кредити и запишано најмалку еден предмет од III семестар, во III студиска година, доколку има освоено најмалку 90 кредити и запишано најмалку еден предмет од IV семестар и во IV студиска година, доколку има освоено најмалку 150 кредити и запишано најмалку еден предмет од VI семестар.

Заверка на семестар**Член 20**

Студентот заверува семестар доколку има добиено потписи од предметните наставници, со што се потврдува неговото исполнување на предвидените наставни обврски.

Студентот кој не ги извршил обврските пропишани со студиската програма од

одредена предметна програма и не добил потпис, не може да пристапи на испит.

Заверката на семестарот се врши во термини што ги објавува Факултетот на својата веб-страница.

Член 21

При заверка на семестарот, доколку на студентот му недостасуваат потписи од предметни наставници, ќе му биде овозможено да направи само административна заверка на семестарот, согласно со анексот.

Со административната заверка на семестарот студентот не се стекнува со право да полага испит по предметните програми за кои не ги завршил обврските.

Запишување предметите од групите студиски програми надвор од предметите предвидени во студиската програма**Член 22**

По положување на сите предмети предвидени со студиската програма, пред одбраната на дипломската работа, студентот има право да запише најмногу 5 предмети од друга студиска програма на Факултетот или на студиска програма од друг факултет, за кои ги надоместува трошоците за запишување на предметите со школарина. Постапката за запишување е предвидена со Правилникот.

Евиденцијата се води во постоечкиот индекс во кој се наведува дека станува збор за предмети кои се полагаат по завршување на студиите.

Студентот е должен избраните предмети од став 1 на овој член да ги положи во рамките на една академска година.

Студентот нема право на презапишување на предметите од став 1 на овој член.

За пријавувањето и полагањето на овие предмети соодветно се применуваат прописите од Правилникот и оваа одлука.

Цената на 1 ЕКТС-кредит се утврдува со анексот.

Евиденцијата за запишаните предмети од другите студиски програми се водат во студентското досие.

Студентот може да даде изјава дека одреден предмет од став 1 на овој член не сака да му биде евидентиран во потврдата за

дополнително положени предмети и во додатокот на дипломата.

На овие студенти им се издава потврда за положени предмети од други студиски програми и е дел од додатокот на дипломата.

V. ИСПИТЕН РЕЖИМ

Начин на проверка на знаењата

Член 23

Проверката на знаењата на студентите се врши континуирано, во текот на наставно-образовниот процес за сите предмети што студентот ги запишал. Остварените резултати се изразуваат во поени.

Континуираната проверка на знаењата може да се врши преку:

- колоквиуми
- вежби/практична работа/теренска настава;
- домашна работа;
- проектна работа;
- семинарска задача;
- истражување на литература;
- други активности предвидени со предметната програма и др.

За успешен колоквиум се смета оној во кој студентот ќе освои минимум 51% од предвидениот број поени. Со успешно положени предвидени колоквиуми и исполнети обврски студентот се ослободува од испитот, но испитот се пријавува во тековната сесија.

Доколку студентот не се јави на колоквиумите или не ги положи предвидените колоквиуми, тогаш задолжително полага завршен испит во тековната сесија.

Со студиските програми се дефинираат формите за континуирана проверка на знаењата за секој предмет.

Со студиската програма може да се утврди дека некои облици на настава се спроведуваат без оценување или дека се оценуваат описно.

Испитни рокови

Член 24

Студентот има право да го полага предметот ако ги исполнил сите пропишани обврски со соодветната предметна програма

во рамките на есенскиот, зимскиот и летниот испитен рок. Периодот и траењето на сесиите се определуваат со Календарот за активностите и неработни денови на Факултетот, за секоја учебна година, а со Студентскиот календар, распоредот на термините за полагање на испитите, за секоја испитна сесија.

Во исклучителни ситуации за одредени предмети може да се организира дополнителен термин за полагање на испитите. Одлука за организирање на дополнителен термин носи Наставно-научниот совет на барање на Факултетското студентско собрание.

Одлуката од став 2 на овој член е задолжителна за предметните наставници и соработници.

Распоредот на испитите е задолжителен за студентите и за предметните наставници и соработници.

Пријавување на испити

Член 25

Студентите кои уредно го запишале семестарот ги пријавуваат испитите по предметите кои ги запишале во соодветниот семестар и тоа без разлика дали испитите ги положили со континуирано оценување или се полагале на завршен испит.

Пријавувањето на испитите е по електронски и писмен пат. Електронското пријавување на испитот е преку системот за електронско водење на студентот (iknow@ukim.edu.mk). По писмен пат, испитот се пријавува со пријавен лист во материјална форма која студентот ја доставува до Одделението за студентски прашања, во роковите утврдени со Студентскиот календар.

Предметниот наставник е должен да ги внесе конечните оценки во системот (вклучително и оценката 5 (пет) за електронско водење на студентот (iknow@ukim.edu.mk) во рок од 5 (пет) работни дена од конечноста на оценката и во овој рок да го достави потпишан извештајот за завршното оценување заедно со пријавите за испит до Одделението за студентски прашања заедно со пријавата за испит, доколку не е поинаку уреден со актите на Универзитетот.

Доколку настанат одредени околности кога недостасува пријава во досието на студентот и не може да се обезбеди потпис од предметниот наставник (заради пензија, подолго отсуство, смрт итн.) надлежен за потврда на веродостојноста на оценката во пријавата/индексот е раководителот на Институтот.

Доколку студент полагал испити/колоквиуми, а немал запишано семестар или ги немал исполнето условите за да може да пристапи на испит истите му се поништуваат, со решение потпишано од Деканот.

Судир на интереси

Член 26

Во случаите кога предметниот наставник и студентот се во роднинска врска: син, ќерка, снаа, зет, брат, сестра, сопруга или сопруг, наставникот со писмено известување до Деканот е должен да побара изземање при полагањето на предметот, односно испитот.

Деканот, со решение, спроведувањето на испитот го доверува на друг наставник од исто или сродно наставно-научно подрачје или на посебна компетентна испитна комисија, составена од три члена, формирана со истото решение.

Динамика и транспарентност на испити

Член 27

Проверката на знаењата се врши со континуирано доделување на поени за секој облик на активност и проверка на знаењето во текот на семестарот, како и на завршниот испит на крајот од семестарот.

Задачите предвидени за индивидуална работа на студентот (семинар, проект, домашна работа и сл.) треба да бидат рамномерно распоредени во текот на семестарот. Вкупниот обем на овие задачи мора да биде усогласен со оптоварувањата предвидени во предметот, согласно со доделениот број на ЕКТС-кредити.

Студентот може да биде оптоварен со полагање на најмногу еден испит во еден ден. По исклучок, студентот може да полага и два испита во ист ден доколку предметите не се од иста студиска година.

Доколку врз основа на уредно поднесена пријава за завршен испит се пријави само еден студент, предметниот наставник мора да обезбеди јавност на испитот.

Изведување на испити

Член 28

Наставникот или соработникот е должен да го провери идентитетот на студентот кога ќе пристапи на испит. Идентитетот се докажува со индекс.

Во случај студентот да не го носи индексот, идентитетот се докажува со лична карта или пасош.

Во случај ако при проверка на идентитетот се покаже дека наместо студентот испитот го полага друг студент или личност, против двајцата се поведува дисциплинска постапка согласно со Статутот на Универзитетот.

Испитот може да биде: писмен, устен, практичен и комбиниран (писмен и устен, практичен и устен, практичен и писмен).

Кога испитот се состои од устен дел, завршниот резултат наставникот го соопштува веднаш по одржаниот јавен испит.

Во текот на полагањето на усниот испит студентот не смее да е сам со наставникот, туку задолжително е присуство на најмалку уште едно лице, студент, наставник или соработник.

Ако испитот е писмен, може да трае најмногу онолку часа колку што е застапен со часови настава во текот на неделата, а најмногу 4 школски часа.

Резултатите од писмениот испит, изразени во бодови, се објавуваат во рок од седум работни дена од денот на полагање на испитот.

При објавување на резултатите од став 8 од овој член, се истакнува бројот на индексот од студентот и освоените бодови.

Студентот има право на увид во испитната документација во термините што ќе бидат објавени, но не подолго од 2 (два) работни дена од објавување на резултатите од став 8 од овој член.

По истекот на рокот за увид во испитната документација, наставникот објавува

конечни резултати од пимениот испит со оценки.

Правила на однесување на студентите на испит

Член 29

За време на полагање на писмениот испит не е дозволено:

- препишување, зборување и вртење;
- да се има вклучен мобилен телефон или каков било друг аудио или визуелен носач/пренесувач на информации за поставеното прашање, освен ако природата на задачата бара или дозволува употреба на дигитална технологија;
- ненавремено предавање на тестот откако наставникот соопштил дека времето за пишување завршило;
- какво било користење на литература за поставеното прашање, освен доколку природата на наставниот предмет дозволува нејзино користење во текот на испитот.

За време на полагање на усниот испит не е дозволено:

- допишување, зборување или соработка меѓу студентите, освен доколку наставникот дозволи таков начин на работа;
- да се има вклучен мобилен телефон или каков било друг аудио или визуелен носач/пренесувач на информации за поставеното прашање, освен доколку природата на задачата бара или дозволува употреба на дигитална технологија;
- какво било користење на литература за поставеното прашање, освен ако природата на наставниот предмет дозволува нејзино користење во текот на испитот.

Сите наведени случаи на повреда на правилата за однесување на испитот повлекуваат дисциплинска одговорност согласно со член 39 од Статутот на Универзитетот.

Комисиско полагање на испит

Член 30

Ако наставникот двапати го оцени испитот на студентот со оценка „5“ (пет),

третиот пат т.е. во третата испитна сесија студентот има право да побара од деканот да формира тричлена комисија од наставници од исто или сродно наставно-научно подрачје пред која студентот ќе го полага испитот.

Барањето за комисиско полагање со податоци за предметот, наставникот кај кого го полагал испитот и термини на претходните 2 полагања, студентот го доставува во Одделението за студентски прашања пред наредната испитна сесија. Одделението за студентски прашања, по проверка на исполнетоста на условите за комисиско полагање, барањето го доставува во архивата на Факултетот.

Доколку се исполнети условите од став 1 од овој член, деканот со решение формира тричлена комисија од наставници од исто или сродно наставно-научно подрачје пред која студентот ќе го полага испитот. Наставникот кај кого полагал студентот не е член на комисијата.

Студентот кој и по трет пат не успеал да го положи испитот е должен повторно да го запише тој предмет.

Приговор поради оценка од проверка на знаењето

Член 31

Во случај на поднесување на приговор, согласно со Одлуката, а доколку се однесува за неположен испит (за оценка „5“) и истата оценка е потврдена од предметниот наставник, а студентот не е задоволен од резултатот има право преку доставување писмено барање до архивата на Факултетот да побара од деканот полагање пред тричлена комисија. Доколку деканот оцени дека студентот ги исполнува условите за комисиско полагање, донесува решение за поништување на оценката и формирање на комисија за полагање на испитот, составена од три члена на наставници од исто или сродно наставно-научно подрачје. Одделението за студентски прашања запишува дека деканот ја поништува претходно добиената оценка во пријавата на студентот со решение, и тоа е составен дел од досието на студентот.

Испитот треба да се изведе во рок од 3 (три) работни дена од донесување на решението за поништување на оценката и формирање на комисија за полагање на испитот. Оценката добиена на повтореното оценување е конечна.

Во случај приговорот да се однесува за положен испит, доколку наставникот ја потврди, односно ја измени добиената оценка, а студентот не е задоволен од резултатот, има право преку доставување писмено барање до архивата на Факултетот да побара од деканот полагање пред тричлена комисија. Одделението за студентски прашања проверува дали се исполнети условите по поднесеното барање од студентот. Доколку се исполнети условите, деканот донесува решение за поништување на оценката и формирање на комисија за полагање на испитот, составена од три члена на наставници од исто или сродно наставно-научно подрачје. Одделението за студентски прашања запишува дека деканот ја поништува претходно добиената оценка во пријавата на студентот со решение, и тоа е составен дел од досието на студентот.

Испитот треба да се изведе во рок од 3 (три) работни дена од донесување на решението за поништување на оценката и формирање на комисија за полагање на испитот. Оценката добиена на повтореното оценување е конечна.

Повторување на испити

Член 32

Во случај на повторување на испит на начин утврден во Одлуката, на барање на студентот му се овозможува да го повтори конечното оценување за повисока завршна оценка по наставен предмет во период од најмногу четири месеци од полагањето.

Повторното полагање се спроведува во првиот нареден испитен рок.

Пренесување надлежности за спроведување на испити

Член 33

Во случај на подолга спреченост на предметниот наставник, деканот може да му ги пренесе надлежностите за одржување на

испитите по конкретниот предмет на друг наставник избран на иста или сродна наставно-научна област или на три члена комисија составена од наставници избрани на иста или сродна наставно-научна област.

VI. ЗАВРШУВАЊЕ НА СТУДИИТЕ

Член 34

Студентот ги завршил студиите од прв циклус кога ќе ги положи сите испити, и ќе ги исполни сите обврски предвидени со студиската програма и ќе изработи и успешно ќе одбрани дипломска работа согласно со акредитираната студиска програма. Со завршувањето на студиите од прв циклус, студентот се стекнува со најмалку 240 ЕКТС-кредити.

Студентот ги завршил студиите од втор циклус кога ќе ги положи сите испити, ќе ги исполни сите обврски предвидени со студиската програма и ќе изработи и успешно ќе одбрани магистерски труд. Со завршувањето на студиите од втор циклус и освоените кредити од првиот циклус, студентот се стекнува со најмалку 300 ЕКТС-кредити.

Студентот е должен да го изработи и предаде магистерскиот труд најдоцна во рок од една година од денот на одобрувањето на темата на магистерскиот труд.

По барање на студентот, Наставно-научниот совет може да одобри продолжување на роковите од ставот 3 на овој член, за времето додека траеле причините за спреченост за работа на стручниот, односно магистерскиот труд.

По истекот на дополнителниот рок за изработка и предавање на магистерскиот труд, студентот губи право да го брани пријавениот труд и се упатува повторно да поднесе пријава на тема за изработка на магистерски труд.

Доколку студентот кој е упатен на повторно пријавување на тема за изработка на магистерски труд е запишан на студиска програма која престанала да постои за неа не е дозволено поднесување на пријава, потребно е да премине по важечка студиска програма.

На студентот може да му се признаат и кредити од посетувани воннаставни

курсеви и семинари, организирани од страна на Факултетот или други високообразовни институции, доколку е утврдено со студиската програма. Максималниот број на кредити што еден студент може да ги освои по овој основ се 6 (шест).

Со завршувањето на студиите во согласност со овој член, студентот стекнува соодветно академско звање или степен, како и други права согласно со посебните прописи.

Период на завршување на студиите

Член 35

Студентите на прв циклус студии имаат право да ги завршат започнатите студии според условите и студиската програма на која се запишале, најдолго во времето што е двапати подолго од пропишаното траење на студиите, односно најмногу 8 (осум) години за четиригодишните студии, од почетокот на учебната година кога е извршен уписот на факултетот.

Студентите на втор циклус студии имаат право да ги завршат започнатите студии според условите и студиската програма на која се запишале, најдолго во времето што е двапати подолго од пропишаното траење на студиите, односно најмногу 2 (две) години (четири семестри) од почетокот на учебната година кога е извршен уписот на Факултетот за едногодишните студии, односно 4 (четири) години (осум семестри) за двегодишните студии.

Рокот за завршување на студиите ја вклучува и третата испитна (последна) сесија предвидена за предметите запишани во летниот семестар.

По истекот на рокот, студентот може да ги продолжи студиите со поднесување на образложено барање за продолжување на студиите, придружено со соодветна документација. По барањето за продолжување на студиите одлучува деканот или продеканот за настава на Факултетот. Доколку во меѓувреме настане измена на студиската програма, студентот ги продолжува студиите по студиската програма која се применува.

Преминувањето од претходната, на студиска програма која се применува, се

врши врз основа на признавање на предметите согласно со член 58 од оваа одлука.

ДИПЛОМСКА РАБОТА

Посајка за пријавување, оцена и одбрана на дипломската работа на прв циклус студии

Член 36

Дипломската работа како задолжителен предмет се запишува во семестарот како што е утврдено со студиската програма.

Дипломската работа е завршен испит и има рамноправен третман како и другите предмети предвидени со студиската програма и истата се презапишува.

Дипломската работа може да се спроведе (да се брани) и надвор од предвидените сесии.

На барање на студентот, доколку му се положени сите предвидени испити освен дипломската работа, може да му се дозволи да ја запише дипломската работа и во зимскиот семестар за да се овозможи континуитет во студирањето.

По исклучок од став 1 на овој член ако студентот веќе има запишано 35 кредити во семестарот во кој треба да ја запише и дипломската работа, тогаш истата може да ја запише во друг семестар.

Студентот може да пријави дипломска работа доколку има освоено најмалку 210 ЕКТС.

Студентот е должен во рок од 30 дена од наредниот ден на последниот положен испит, односно по положување на сите испити и освоени ЕКТС-кредити согласно со студиската програма, да пријави дипломска работа.

Студентот може да избере тема за изработка на дипломска работа од наставно-научната област што се изучува на Факултетот и таа се работи под менторство на наставник, кај кој студентот слушал и полагал најмалку еден предмет во текот на студиите.

Дипломската работа се пријавува до Одделението за студентски прашања преку архивата на Факултетот на утврден образец кој е составен дел од оваа одлука за студирање во 4 примерока (примерок за

студентот, примерок за досието на студентот, примерок за менторот и примерок за продекан за настава).

Пријавата на темата ги содржи особено следниве податоци:

- назив на Факултетот;
- име и презиме на студентот;
- број на индекс;
- студиска програма;
- наслов на темата;
- предлог за ментор;
- освоени кредити;
- место и датум на пријавата;
- име и презиме и согласност на менторот.

Пополнетата пријава се приложува во досието на студентот.

Студентот може да побара промена на темата за изработка на дипломската работа или промена на менторот за изработка на дипломската работа со образложено барање кое го разгледува и одобрува продеканот за настава.

Ментор

Член 37

Ментор за дипломска работа може да биде само наставник избран во сите наставно-научни звања кој реализира предметна настава во рамките на студиската програма.

Менторот треба да е од соодветна област од која е предметот на дипломската работа.

Менторот е должен да ја следи работата на студентот, да му помага со совети и да го упати во литературата потребна за изработка на дипломската работа.

Изработената дипломска работа се предава на менторот на разгледување. Студентот е должен да постапи по напатствијата и забелешките на менторот.

Член 38

Во текот на една учебна година, еден наставник со наставно-научно звање може да биде ментор на најмногу 10 дипломски работи, а по исклучок кога нема доволно

наставници со наставно-научно звање може да биде ментор и на 15 дипломски работи.

Член 39

Изработката на дипломската работа и предлогот за ментор, согласно со поднесената пријава за изработка на дипломска работа и согласност од менторот, го одобрува деканот (продеканот за настава со овластување на деканот) и донесува решение.

Студентот може да ја достави изработената дипломска работа на оценување откако ќе ги положи сите предвидени испити, ќе ги исполни сите услови утврдени во студиската програма и ќе ги регулира сите административни и финансиски обврски, за што потврда издава Одделението за студентски прашања.

Студентот, откако ќе ја изработи дипломската работа, поднесува писмено барање за формирање на комисија за оценка и одбрана на дипломска работа преку архивата на Факултетот. Во прилог кон барањето ја доставува и потврдата од Одделението за студентски прашања за регулирани административни и финансиски обврски.

Одбраната на дипломската работа се врши најдоцна во рок од една година од денот на одобрувањето на дипломската работа.

Деканот, на предлог од менторот, донесува решение за составот на комисијата пред која ќе се изврши одбраната на дипломската работа, а по произнесувањето на комисија составена од 3 члена (наставници) од кои едниот е менторот. Таа треба да се одбрани во рок од 30 дена.

Менторот во договор со студентот, го определува денот на одбраната на дипломската работа.

На образложено барање од студентот, продеканот за настава може да го продолжи овој рок, но не подолго од 6 (шест) месеци.

Одбраната на дипломската работа е јавна и е пред комисија во полн состав. Во случај на спреченост на член на комисијата да присуствува на закажаната одбрана, продеканот за настава, на предлог од

менторот, одобрува замена за отсутниот член.

Дипломската работа се пишува и се брани на македонски јазик, односно на јазикот на кој се изведува наставата на студиската програма.

Член 40

На барање на студентот и со приложен доказ за отсуство од земјата, деканот може да му одобри одбрана на дипломска работа на далечина преку интернет и дефиниран медиум, во посебно утврдена постапка, со донесување на решение и во согласност со менторот и со членовите на комисијата.

Тек на одбрана на дипломска работа

Член 41

Одбраната започнува со воведно излагање на менторот, кој ги запознава присутните со темата на дипломската работа.

По излагањето на менторот, на кандидатот му се овозможува да ја изложи дипломската работа во времетраење од најмногу 20 минути.

Одбраната се состои од усно излагање на резултатите од работата и образложение за издвоените заклучоци, како и одговор на прашања на комисијата во врска со резултатите и заклучоците добиени со изработка на дипломската работа.

Член 42

Комисијата од член 38 од оваа одлука по одбраната на дипломската работа, дава оценка од 5 (пет) до 10 (десет).

Комисијата јавно ја објавува донесената оценка по завршената одбрана.

Комисијата одлучува со мнозинство на гласови. Доколку еден од членовите на комисијата има спротивно мислење, тој е должен истото во писмена форма да го достави до деканот на Факултетот.

Оценката и ЕКТС-оценката се внесуваат во записникот од одбраната, во пријавата за дипломската работа и индексот на студентот во семестарот во кој последно е запишана дипломската работа.

Записникот го потпишуваат сите членови на комисијата.

По одбраната, записникот од одбраната, пријавата за дипломска работа со насловот на темата, составот на членовите на комисијата и оценката од дипломската работа се доставуваат во Одделението за студентски прашања.

Во случај кога за дипломската работа е добиена оценка 5 (пет), студентот е должен да поднесе пријава за изработка на нова дипломска работа.

Член 43

Оценката од завршното оценување на дипломската работа влегува во просекот на студирање на дипломираниот студент како оценка од еден испит.

Бројот на кредити на успешно одбраната дипломска работа е определен со студиската програма.

МАГИСТЕРСКИ ТРУД

Посајка за пријава, оцена и одбрана на магистерски труд

Член 44

Магистерскиот труд е резултат на самостојна работа на студентот, со кој се систематизираат постојните научни знаења и се придонесува за нивниот натамошен развој.

Член 45

Студентот може да пријави магистерски труд со освоени најмалку 30 ЕКТС-кредити за едногодишни, односно најмалку 90 ЕКТС-кредити за двогодишни студии на втор циклус студии или по положување на сите испити, во зависност како е утврдено со студиската програма.

Пријавата за изработување на магистерскиот труд се поднесува до наставно-научниот колегиум на студиската програма, кој го разгледува и го проследува до Советот за втор циклус студии. Советот за втор циклус студии, по претходно дадено позитивно мислење во однос на пријавата, неа ја поднесува до Наставно-научниот совет на Факултетот.

Пријавата содржи: наслов на темата, образложение за научната оправданост на темата, план за работа (материјал и методи, очекувани резултати) и преглед на литературата.

Насловот на темата и тезите ги предлага кандидатот во договор со менторот.

Одлука за прифаќање тема за изработка на магистерски труд и за определување на ментор за изработка на трудот, по предлог на наставно-научен колегиум на втор циклус студии, донесува Наставно-научниот совет на Факултетот.

Член 46

Менторот за изработка на трудот се определува од наставно-научните работници од потесната научна област од која е пријавен трудот. Менторот е наставник вклучен во студиската програма каде што е запишан студентот.

Во текот на една учебна година, еден наставник може да биде определен за ментор за изработка на најмногу 5 (пет) магистерски трудови.

По образложено барање на кандидатот или менторот, Наставно-научниот совет може да донесе одлука за промена на менторот.

Менторот на кој му престанал работниот однос поради исполнети услови за пензија, го задржува статусот ментор до завршување на постапката за одбрана магистерски труд.

Член 47

Насловот на прифатениот магистерски труд се објавува во Билтенот на Универзитетот и на веб-страницата на Факултетот, на македонски и на англиски јазик.

Член 48

Студентот е должен да го изработи и предаде магистерскиот труд најдоцна во рок од една година од денот на одобрувањето на темата на магистерскиот труд.

По барање на студентот, Наставно-научниот совет може да одобри продолжување на роковите од ставот 1 на овој член, за времето додека траеле причините за спреченост за работа на магистерскиот труд.

По истекот на дополнителниот рок за изработка и предавање на магистерскиот труд, студентот губи право да го брани

пријавениот труд и се упатува повторно да поднесе пријава на тема за изработка на магистерски труд.

Доколку студентот кој е упатен на повторно пријавување на тема за изработка на магистерски труд е запишан на студиска програма која престанала да постои за неа не е дозволено поднесување на пријава, потребно е да премине по важечка студиска програма.

Член 49

По завршувањето на менторската фаза, односно по изработката на трудот, студентот доставува 5 (пет) примероци од магистерскиот труд, со барање да му се формира комисија за оцена на магистерскиот труд од три члена.

По образложен предлог на менторот за завршена менторска фаза, Наставно-научниот совет формира комисија за оцена на магистерскиот труд од три члена, во рок од 45 дена од денот на предавањето на трудот. Рокот од ставот 2 на овој член не тече во периодот од 15 јули до 25 август во календарската година.

Комисијата за оцена на магистерскиот труд е должна да го прегледа трудот и на студентот писмено да му ги достави евентуалните забелешки, во рок од 3 (три) месеци од денот на формирање на комисијата.

Комисијата може да му го врати на кандидатот трудот со забелешки на доработка најмногу 2 пати и му определува рок за постапување. Ако кандидатот не постапи по забелешките во утврдениот рок, постапката се запира, а на кандидатот му престанува статусот студент.

Член 50

Комисијата, во рок од 3 (три) месеци од денот на одобрувањето на трудот, изготвува извештај во кој дава оценка и образложение на трудот и го доставува до Наставно-научниот совет на Факултетот.

По усвојувањето на извештајот, на истата седница на Наставно-научниот совет се формира комисија за одбрана од 3 (три) члена.

Членовите на комисијата за оцена на магистерскиот труд можат да бидат и членови на комисијата за одбрана, доколку со закон не е поинаку утврдено.

Комисијата за одбрана, во договор со кандидатот, го определува денот на одбраната, но најдоцна во рок од 30 дена од денот на нејзиното формирање. Кандидатот писмено се известува за денот на одбраната.

Одбраната може да се организира најмалку седум дена по формирањето на комисијата за одбрана.

По барање на кандидатот, рокот од став 4 на овој член може да се продолжи, но не повеќе од 60 дена.

Член 51

Одбраната на трудот е јавна и се објавува на огласната табла на Факултетот на веб-страницата на Факултетот, најмалку 7 (седум) дена пред денот на одбраната.

Член 52

Одбраната започнува со воведно излагање на претседателот на комисијата за одбрана во кое ги изнесува биографските податоци за кандидатот, ги запознава присутните со темата на магистерскиот труд, како и со заклучокот од извештајот на комисијата за оцена. Првиот член на комисијата е претседател.

По излагањето на претседателот на комисијата, на кандидатот му се овозможува во траење (по правило) од 30 минути, да го изложи магистерскиот труд со главните резултати од истражувањето.

По излагањето на кандидатот, прашања поставуваат членовите на комисијата. Прашања во врска со магистерскиот труд можат да постават и останатите присутни, во писмена форма и преку комисијата.

Кандидатот треба да покаже дека владее со темата на магистерскиот труд и дека поседува продлабочени знаења од потесната научна област од која е магистерскиот труд.

Член 53

По завршувањето на одбраната на трудот, комисијата за одбрана на трудот

јавно ја соопштува оценката на одбраната на магистерскиот труд.

Оценувањето се врши со описни оценки: го одбрал магистерскиот труд, не го одбрал магистерскиот труд.

За текот на одбраната се води записник во кој се внесува оценката од одбраната. Записникот се потпишува од страна на членовите на комисијата.

Пријавата за магистерскиот труд со насловот на темата, составот на членовите на комисиите, извештајот и оценката од магистерскиот труд се приложуваат во досието на студентот.

Член 54

Магистерскиот труд се пишува на македонски јазик.

Доколку студиската програма се реализира на еден од светските јазици, магистерскиот труд се пишува на соодветниот јазик со превод на македонски јазик.

VII. ДРУГИ ПРАВА НА СТУДЕНТИТЕ

Посебни поволности

Член 55

Студентите на сите степени на високо образование, кои се без родители, слепи, глуви, инвалиди од прва и втора група, мајки со деца до шестгодишна возраст и хоспитализираните, имаат право на дополнителни испитни рокови.

За остварување на правото од став 1 на овој член одлучува деканот или по негово овластување продеканот за настава, со решение, врз основа на поднесено барање на студентот придружено со соодветна документација.

Наставникот е должен да постапи по решението на деканот, да закаже термин за испит и да го прими студентот на испит во дополнителниот испитен рок.

Мирување на обврските на студентите

Член 56

На студентот, по негово барање, му мируваат обврските:

1. за време на бременост, за што приложува медицинска документација;

2. на студент со дете до 1 (една) година старост, за што приложува извод од матична книга на родени за детето;
3. за време на болест подолга од 1 (еден) семестар, за што приложува потврда и медицинска документација;
4. поради семејни причини, заради што приложува соодветен доказ или образложение за причините;
 - издржување на лица од потесното семејство (родителите, браќата и сестрите на студентот);
 - болест, помош и нега на лица од потесното семејство (родителите, браќата и сестрите на студентот);
 - елементарни непогоди поврзани со живеалиштето, односно престојувалиштето на студентот;
5. за време на меѓународна размена на студентите во траење подолго од 30 дена во текот на одржувањето на наставата, доколку со наведената размена не се стекнуваат ЕКТС-кредити, за што приложува договор или друг доказ со што го докажува учеството во меѓународната размена;
6. за време на подготовка и настапи на спортски настани кога има статус на член на репрезентацијата на Република Сееверна Македонија за што приложува потврда издадена од соодветната спортска организација;
7. неможност за исполнување на финансиските обврски за што приложува докази за материјалната состојба на студентот и неговото семејство;
8. ако се запише на иста студиска програма на универзитет во странство, во постапка предвидена со ЕКТС-правила за упис на друг универзитет, за што приложува соодветна документација;
9. посета на разни курсеви во траење подолго од 2 месеца во времетраење на семестарот (полиција, војска, авијација и сл.), за што приложува соодветна документација;

10. во други случаи за чија оправданост одлучува деканот, односно по негово овластување, продеканот за настава.

Член 57

Барањето за мирување се поднесува пред да настапи мирувањето, во роковите за упис на семестарот. По исклучок, барањето за мирување може да се поднесе и во текот на учебната година доколку станува збор за болничко лекување, бременост или кога причината за мирување не била позната и не можела да се предвиди во моментот на запишување на семестарот.

Мирувањето на обврските од ставот 1 од овој член го одобрува деканот или, по негово овластување, продеканот за настава, врз основа на писмено барање на студентот и доставена соодветна документација.

При врачувањето на решението за мирување студентот се предупредува за евентуалната промена на студиската програма во текот на мирувањето. Доколку за време на мирувањето на обврските настанат измени во студиската програма, студентот продолжува да студира на изменетата студиска програма и е должен да ги исполни обврските кои претставуваат разлика помеѓу двете студиски програми.

За време на мирувањето на обврските, студентот може да полага испити доколку ги исполнил условите за полагање на тие испити.

Студентот е должен да го активира студирањето во рок од 15 дена по престанокот на причините за мирување.

Студентот кој ги ставил студиите во мирување, а мирувањето не е прекинато до почетокот на наредната учебна година, должен е на почетокот на учебната година и секоја наредна учебна година да го продолжи мирувањето.

Доколку студентот не постапи согласно со став 5 и 6 од овој член, се смета дека ги прекинал студиите.

За времетраењето на мирувањето на обврските, студентот не се задолжува со финансиски обврски доколку ги има измирено заостанатите финансиски обврски.

Измена на студиската програма**Член 58**

Доколку во текот на студирањето дојде до промена на студиска програма, студентот што студирал според некоја од претходните програми и го нема завршено студирањето во роковите утврдени со тие програми, го продолжува студирањето согласно со условите за премин на нови студиски програми.

При преминувањето на нова студиска програма согласно со став 1 од овој член, студентот поднесува барање на пропишан образец. Студентот има право да побара признавање на положените испити и остварените кредити од студиската програма на која претходно студирал.

Со барањето приложува индекс и уверение за положени испити од студиската програма на која претходно студирал.

Деканот формира комисија за признавање и еквиваленција на испитите и кредитите (во понатамошниот текст: комисија). Во состав од 3 наставници.

Комисијата врши признавање на испитите и кредитите, за што изготвува извештај кој го потпишуваат сите членови на комисијата. Извештајот содржи:

- студиската програма по која студирал студентот,
- положените испити со изворниот наслов, оценки, остварени кредити,
- студиската програма по која студентот ќе ги продолжи студиите,
- називите на еквивалентираниите предмети, кредити и оценки, и
- семестарот во кој студентот ќе ги продолжи студиите.

Комисијата може и делумно да признае одреде испит, доколку има помало совпаѓање во содржината на предметот. Во случај на делумно признавање, студентот е должен да го запише предметот и да ги оствари обврските за делот што не му се признава. Крајната оценка претставува аритметичка средина од двете оценки и се запишува бројот на кредити по тој предмет на Факултетот на која студентот преминува

Врз основа на извештајот од став 5 од овој член, по извршена проверка на

исправноста на податоците од технички карактер од страна на овластеното лице од Одделението за студентски прашања се изготвува решение, кое го потпишува деканот.

Доколку се утврдат неправилности во извештајот, тој се враќа на доработка на комисијата, која е должна во рок од 3 (три) работни дена да ги изврши корекциите и да го врати во Одделението за студентски прашања.

По извршеното признавање на испитите се изготвува решение врз основа на кое се внесуваат признаените предмети како исполнети обврски од студиската програма во iknow-системот (електронскиот индекс) и во индексот на студентот. Решението се чува во студентското досие.

Внесот на завршените обврски во iknow-системот (електронскиот индекс) го врши Одделението за студентски прашања.

Внесот на завршените обврски во индексот на студентот го врши студентот, а го заверува Одделението за студентски прашања.

Продолжување на прекинатите студии**Член 59**

Се смета дека студентот ги прекинал студиите доколку не запише семестар, заклучно до почетокот на наредниот семестарот и тогаш кога ги исполнил условите за упис.

Доколку за време на прекинот на студиите се измени студиската програма, студентот е должен да ги ислуша, да ги исполни и да ги полага разликите во изменетата студиска програма.

Студентите кои ги прекинале студиите, а студиските програми по кои се запишале се згаснати, прекинатите студии можат да ги продолжат според студиски програми кои се применуваат во моментот.

Студентот е должен да достави образложено барање во рамки на роковите утврдени за упис на семестар согласно со Календарот за активностите и неработни денови на Факултетот и со Студентскиот календар.

Кон барањето приложува индекс и уверение за положени испити како и други докази соодветни на барањето.

Наставните предмети кои се успешно совладани на студиската програма на која студентот студирал можат да се признаат за успешно совладани и на студиската програма на која студентот го продолжува студирањето. Признавањето го врши комисија на начин и во постапка согласно со член 58 од оваа одлука.

За времетраењето на прекилот на студиите, студентот не плаќа партиципација, односно школарина.

Студентот ги продолжува студиите со плаќање школарина доколку прекилот трае 3 (три) и повеќе последователни семестри.

Премин од една на друга студиска програма **Член 60**

Во текот на студиите, студентот може да премине од една на друга студиска програма на Факултетот, како и на студиска програма од друг факултет, под услови утврдени со студиската програма на која се преминува, согласно со Правилникот и со оваа одлука.

Член 61

Покрај другите услови, студентот кој сака да премине од една на друга студиска програма или факултет, треба да ги исполнува и следниве услови:

1. да ги исполнува условите за редовно запишување во нареден семестар на матичниот факултет/институт;
2. да има решение од надлежен орган во Република Северна Македонија за признавање на стекнати високообразовни квалификации во странство (за студенти кои студирале во странство) со еквиваленција за оценките;
3. да знае македонски јазик (за странски државјани), односно јазикот на кој се изведува наставата.

Член 62

Бројот на студенти кои можат да преминат го утврдува Деканатската управа на почетокот на секоја учебна година, во

зависност од нормативите и стандардите и пополнетоста на капацитетите.

Студенти кои се странски државјани, како и студенти државјани на Република Северна Македонија кои студираат на странски универзитети, стекнуваат право на премин под истите услови како и македонските државјани врз основа на посебните квоти за странски државјани.

Член 63

Ако повеќе кандидати ги исполнуваат условите за преминување од утврдениот број, предност имаат кандидатите кои имаат остварен повисок просечен успех на факултетот/институтот, односно на универзитетот од каде што доаѓаат.

Член 64

При преминувањето на студентот од една на друга студиска програма во рамките на Факултетот од една на друга единица на Универзитетот, или од други универзитети во земјата и странство, студентот односно кандидатот има право на признавање на положените испити и остварените ЕКТС-кредити од студиската програма/програми по кои претходно студирал, врз основа на поднесено барање.

Член 65

Студентот самостојно ги сноси трошоците за преминување од една на друга студиска програма и трошоците за школување на студиската програма на која преминал во квотата со школарина.

Премин од една на друга студиска програма на Факултетот

Член 66

За премин од една на друга студиска програма, студентот поднесува барање до деканот на Факултетот најдоцна 20 (дваесет) дена пред почетокот на семестарот. Во прилог на барањето, студентот доставува:

- индекс;
- оригинал уверение за положени испити со називи на предмети, фонд на часови, оценки, број на кредити, статус на предметот.

Наставните предмети кои се успешно совладани на студиската програма од која студентот преминува можат да се признаат за успешно совладани и на студиската програма на која студентот преминува. Комисијата за признавање на испити и кредити формирана од деканот го разгледува барањето и врши признавање на испити и кредити. Во зависност од бројот на освоени кредити, студентот го продолжува студирањето во соодветниот семестар, односно година.

Премин од група единица на Универзитетот, или од група универзитети во земјата и во странство
Член 67

Студенти од студиски програми од друга единица на Универзитетот, или од други универзитети во земјата и странство, можат да преминат на студиски програми на Факултетот, под услови утврдени со студиската програма на која се преминува, односно со оваа одлука, постои совпаѓање на студиските програми за стекнување на стручниот, односно академскиот назив утврден во студиската програма на која се преминува.

Барањето се доставува до деканот на Факултетот најдоцна 20 (дваесет) дена пред почетокот на семестарот. Во прилог на барањето студентот доставува:

- индекс;
- оригинал уверение за положени испити со називи на предмети, фонд на часови, оценки, број на кредити, статус на предметот;
- потврда од Факултетот дека ги исполнува условите за редовно запишување во нареден семестар;
- наставен план и програма издадена од Факултетот од каде што преминува.

Странските студенти, покрај оригиналните документи од претходниот став, поднесуваат и заверен превод на студиската програма со предметните програми, како и решение од надлежен орган во Република Северна Македонија за признавање на стекнати високообразовни квалификации во странство (за студенти кои

студирале во странство), со еквиваленција на оценките.

На студентот кој бара преминување може да му се утврдат и дополнителни обврски за надминување на разликите во студиските програми, односно да ги исполни обврските по предметите и положи испитите за да може да продолжи со студиите.

Преминувањето може да се дозволи доколку студентот на Факултетот треба да реализира најмалку 60 % од предвидените кредити од студиската програма, доколку студентот преминува од други универзитети во земјата и во странство. Во спротивно, доколку студентот е согласен, должен е да презапише и веќе признаени или дополнителни предмети.

Член 68

Преминувањето на студентот од една на друга студиска програма на ист факултет, на друга единица во рамките на Универзитетот и на друг универзитет се врши пред почетокот на уписот на зимскиот, односно летниот семестар.

Во зависност од бројот на освоени кредити, студентот го продолжува студирањето во соодветниот семестар, односно година.

Член 69

Преминувањето се врши врз основа на решение за признавање на остварени кредити, односно решение за еквиваленција на предмети и кредити.

Деканот на Факултетот формира комисија за утврдување на исполнетоста на условите за преминувањето.

Положените испити со изворниот наслов, оценки и остварени кредити на матичниот факултет и признаени со решението од став 2 на овој член, заедно со решението за еквиваленција, се евидентираат во досието на студентот. Во уверението за положени испити се внесуваат називите на еквивалентирани предмети и кредити при Факултетот на која преминал студентот.

Во случај на делумно признавање, студентот е должен да го запише предметот и да ги оствари обврските за делот што не му

се признава. Крајната оценка претставува аритметичка средина од двете оценки и се запишува бројот на кредити по тој предмет на Факултетот на која студентот преминува.

За студентите кои преминуваат од странски универзитети, покрај изворните оценки, се запишува и еквиваленцијата на оценки утврдена со решение на надлежен орган во Република Северна Македонија.

Паралелно студирање

Член 70

Студентот може да студира на две студиски програми од прв циклус студии истовремено (паралелно студирање), на една или повеќе високообразовни установи и доколку не влијае на исполнувањето на обврските на студентот предвидени на двете студиски програми.

Студентот за да го оствари правото на паралелно студирање мора да конкурира на конкурсот за запишување студенти на прв циклус студии во соодветната учебна година и да се запише во рамките на уписните рокови.

Студентите од став 1 на овој член се запишуваат надвор од квотите, и тоа најмногу 10 на студиска програма.

Правото на паралелно студирање може да го оствари:

- при запишување во прва година, со тоа што поднесува пријава за запишување на двете студиски програми;
- со запишување во нареден семестар или учебна година.

Факултетот, односно Факултетите на кои студентот студира и студентот потпишуваат договор со кој ги регулираат меѓусебните права и обврски.

Студентот кој студира паралелно плаќа школарина на Факултетот на кој се изјаснува дека студира паралелно, односно на Факултетот на кој се запишува согласно со став 4, алинеја 2 од овој член.

За остварување на правото на паралелно студирање, студентот поднесува барање до деканот. Со барањето приложува и уверение за положени испити на првата студиска програма (освен во случај на став 4, алинеја 2 од овој член).

Студентот на кој му е одобрено паралелно студирање има право да бара признавање на испитите од првата студиска програма. Признавањето, односно еквиваленцијата на испити ја врши комисија формирана од деканот.

Кога студентот студира паралелно на две студиски програми, од кои на едната бара признавање на испити од друга единица на Универзитетот или од друг универзитет од земјата и од странство, студентот, покрај барање и уверение за положени испити, приложува и наставен план и програма од првата студиска програма.

На студентот кој студира паралелно на две студиски програми, од кои едната е од друг универзитет од земјата и од странство и бара признавање на испити, вкупниот број на кредити кои може да му бидат признаени на Факултетот на Универзитетот изнесува 40 % од предвидените кредити од студиската програма.

Кога студентот студира паралелно на две студиски програми и има ист предмет кој согласно со студиската програма треба да го запише во соодветниот зимски/летен семестар на двете студиски програми, студентот го запишува и го слуша и на двете студиски програми, а го полага на едната студиска програма по што бара признавање на испитот на другата студиска програма.

VIII. ИНТЕРДИСЦИПЛИНАРНО И ИНДИВИДУАЛНО СТУДИРАЊЕ

Член 71

Студент може да студира на интердисциплинарни или индивидуални студиски програми на една или повеќе високообразовни установи. Начинот и условите за студирање поблиску се уредуваат со студиската програма и со оваа одлука.

Член 72

Во случај кога не се создадени основните услови за реализирање на редовна настава за редовните или за вонредните студенти по одреден предмет (мал број на запишани студенти на предметот или на студиската програма, посебни категории на студенти и сл.), Наставно-научниот совет на Факултетот може да донесе одлука за

менторско реализирање на наставата по одредени предмети.

Менторското реализирање на наставата се прави преку реализација на наставата во најмалку 6 (шест) наставни средби (консултации) по два наставни часа. По завршувањето на наставните средби и завршувањето на наставните и други обврски, студентот се здобива со потпис од предметниот наставник и со правото да го полага испитот, по што може да поднесе пријава за полагање на испитот.

IX. ПРЕСТАНОК И ОБНОВУВАЊЕ НА СТАТУСОТ НА СТУДЕНТ

Член 73

На студентот му престанува статусот на студент во следниве случаи:

1. ако дипломира;
2. ако не ги заврши студиите во рокот утврден со закон и со оваа одлука за студирање;
3. ако се испише;
4. ако е исклучен;
5. ако не изврши упис на семестар во роковите утврдени за упис;
6. заради причини наведени во договорот за студирање.

На студентот кој поднел барање за испишување од Факултетот му се издава исписница која содржи време на студирање, вкупно стекнати кредити, попис на положени испити со стекнати кредити и оценки. Испишувањето се забележува и во индексот на студентот. При испишувањето, на студентот му се враќаат документите што ги предал при запишувањето, откако ќе ги уреди своите материјални обврски кон Факултетот. Досието за секој испишан студент се чува во Одделението за студентски прашања на Факултетот, согласно со законските прописи со кои се уредуваат прашањата од областа на архивското работење.

Статусот на студент може да биде обновен на барање на студентот, само доколку статусот престанал од причините определени во став 1, точка 2, 4 и 5 од овој член. Барањето се поднесува преку архивата на Факултетот до Одделението за студентски прашања, на пропишан образец. Кон барањето за обновување на статусот на

студент приложува индекс, уверение за положени испити и молба за признавање на испити.

Студентот на кој му е обновен статусот, ги продолжува студиите со плаќање школарина.

Доколку за време на прекилот на студиите се изменила студиската програма продолжува да студира по студиската програма која се применува во моментот на обновување на статусот на студент. Студентот е должен да ги ислуша, да ги исполни наставните обврски и да ги полага разликите во студиската програма.

Комисијата за признавање на испити и кредити спроведува постапка за еквиваленција и признавање на испити и кредити согласно со член 58 од оваа одлука.

Кога статусот на студент престанал во другите случаи од став 1 на овој член студентот може да го обнови статусот на студент само доколку конкурира и се запише на конкурсите за запишување студенти на прв и втор циклус студии во соодветната учебна година. Во овој случај, Одделението за студентски прашања изготвува нов индекс и формира ново студентско досие во кое се чува целокупната документација за обновување на статусот на студент и старото досие (доколку не е поништено согласно со роковите за чување на досието).

Кога студентот ќе се запише на Факултетот согласно со став 7 од овој член и врз основа на решение за еквиваленција на предмети и кредити ќе му се овозможи упис во повисок семестар, а студиската програма на која се запишал студентот е нова и нема студенти кои го слушаат тој семестар, студентот може со изјава да премине на студиската програма која се применува во тој семестар или да поднесе барање за мирување на студиите до моментот додека студиската програма на која се запишал не биде активна во тој семестар.

Трошоците за обновување на статусот ги поднесува студентот.

X. ВИДОВИ ИСПРАВИ

Член 74

Студентот кој ќе заврши сите обврски според студиската програма или само дел од

студиската програма за стекнување на образование му се издава уверение за завршениот дел од студиската програма, кое содржи податоци за нивото, природата и содржината на студиите, како и постигнатите резултати.

На студентот кој ќе ги изврши сите обврски според студиската програма, врз основа на евиденцијата што се води за него, Универзитетот му издава диплома.

Со дипломата се потврдува дека студентот завршил студиска програма од прв или втор циклус и се стекнува со соодветен стручен или научен назив.

Составен дел на дипломата е додатокот на дипломата (Diploma Supplement).

Дипломата ја потпишуваат ректорот и деканот.

Додатокот на дипломата го потпишуваат ректорот и деканот.

Дипломата и додатокот на дипломата се заверуваат со сув печат на Универзитетот.

На студиските програми организирани од две или повеќе единици на Универзитетот, заедничката диплома ја потпишуваат овластените лица на високообразовните установи кои организираат студиска програма за стекнување заедничка диплома и ректорот на Универзитетот, доколку поинаку не е уредено со меѓусебен договор кој, покрај високообразовните установи, го потпишува и ректорот.

Додатокот на дипломата од став 8 на овој член го потпишуваат овластените лица на високообразовните установи кои организираат студиска програма за стекнување заедничка диплома. Уверението и дипломата се јавни исправи.

Член 75

За издавање потврди, барањето се доставува до овластено лице од Одделението за студентски прашања на Факултетот.

Потврдите ги потпишува и ги издава овластено лице од Одделението за студентски прашања на Факултетот.

Во случај кога на студентот му е потребна посебна потврда со содржина различна од потврдите кои ги издава

Одделението за студентски прашања на пропишан образец, потврдата ја потпишува деканот или, по негово овластување, продеканот за настава, врз основа на поднесено барање на студентот придружено со соодветна документација и назначување за каде му е потребна таквата потврда.

За издавање на потврдата, студентот плаќа соодветен надоместок утврден со анекс на Правилникот.

XI. ОСТВАРУВАЊЕ И ЗАШТИТА НА ПРАВАТА НА СТУДЕНТИТЕ

Начин на комуникација

Член 76

Комуникацијата помеѓу Факултетот и студентот се врши во материјална или електронска форма.

Кога комуникацијата се врши во материјална форма, доставата помеѓу Факултет и студентот се врши преку архивата на Факултетот.

Кога комуникацијата се врши во електронска форма и преку Iknow-системот, доставата помеѓу Факултетот и студентот се врши преку електронските сандачиња на Факултетот и на студентот.

Член 77

За остварување на правата на студентот одлучува деканот, освен за прашањата за кои поинаку е утврдено со Правилникот или оваа одлука.

Барањето за остварување на некое свое право студентот го поднесува до деканот, во писмена форма, придружено со соодветна документација.

Деканот одлучува во рок од 30 дена од приемот на барањето.

Доколку деканот не одлучи во утврдениот рок, наредниот ден по истекот на рокот, студентот има право истото барање да го поднесе до Деканатската управа, која е должна да одлучи на првата наредна седница од приемот на барањето.

Против решението на деканот, кога одлучувал деканот, студентот има право на жалба во рок од 15 дена од приемот на решението до Деканатската управа, која е должна да одлучи на првата наредна седница од приемот на барањето.

Решението на Деканатската управа е конечно.

Во име и за сметка на студентот, барањата за остварување на некое право може да ги поднесе и друго лице кое поднесува изјава дека настапува во име и за сметка на студентот. Студентот може изјавата да ја испрати и преку електронска пошта до Одделението за студентски прашања.

Деканот може да го овласти продеканот за настава или друго лице да одлучува за правата на студентите.

Во случај на отсуство на деканот, него го заменува продеканот за настава за прашањата во врска со остварувањето и заштитата на правата на студентите.

XII. ДИСЦИПЛИНСКА ОДГОВОРНОСТ И ПРАВА И ДОЛЖНОСТИ НА СТУДЕНТИТЕ ВО ДИСЦИПЛИНСКАТА ПОСТАПКА

Член 78

Дисциплинската одговорност на студентите и правата и должностите на студентите во дисциплинската постапка се регулирани во член 36-49 од Статутот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје.

XIII. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 79

Толкување на одредбите на оваа одлука дава Наставно-научниот совет на Факултетот, кое се објавува на веб-страницата на Универзитетот.

Член 80

Измена и дополнување на оваа одлука се врши на начин и во постапка како за нејзино донесување.

Член 81

Оваа одлука ќе се применува за студентите запишани од учебната 2024/2025 година.

Студентите запишани до влегувањето во сила на оваа одлука, продолжуваат да студираат според правилата утврдени со студиските програми и одредбите од оваа одлука доколку се поповолни за нив.

Член 82

Оваа одлука влегува во сила со денот на објавување во Универзитетски гласник.

Декан

Проф. д-р Миле Маркоски, с.р.